

of the Earth = Urbanisering der Erde, 4). Borntraeger, Berlin 1987. X, 292 s., ill. & 6 kort i lomme. 28 cm. DEM 130,-.

Bogen er et indgående studie af byudviklingen i Indonesien, som behandler såvel den historiske udvikling, byernes indbyrdes placering ved rank-size og central-place funktioner samt i mindre omfang indflydelsen fra oplandet. Bag udarbejdelsen ligger et meget stort materiale, der ud over nogle omfattende tabeller publiceres gennem 6 kort over øriget. Her opnås en god formidling af bogens store indhold, der må betegnes som spændende for den særligt interesserede, men i øvrigt er bogen uden en generel perspektivering.

Sten Valling

Asian urbanization: problems and processes. By Frank J. Costa et al. (*Urbanization of the Earth, 5*).

Borntraeger, Berlin 1988. XI, 165 s., ill. 29 cm. DEM 78,-.

Bogen består af 13 artikler, som blev præsenteret ved en konference om asiatisk urbanisering på University of Akron, Ohio, April 1985. Emnefeltet er meget bredt fra historisk udvikling og traditionelle byplantyper over den udvikling, som enkeltområder har gennemgået (Sri Lanka, Indonesien m.fl.) til demografiske forhold og slum i indiske byer. Artiklerne er præsenteret i en forståelsesramme, som tager udgangspunkt i enkeltlandets politiske og økonomiske system. Dette giver dog ikke en rimelig sammenhæng i bogens fragmenter.

Sten Valling

Fremmede i Danmark: 400 års fremmedpolitik. Red. af Bent Blüdnikow (*Odense University Studies in history and social sciences, vol. 104*).

Odense University Press, Odense 1987. 260 s., ill. 23 cm. DKR 170,80.

Denne antologi er sammensat for at vise, at det danske folk allerede i århundreder har haft indvandring. Myten om det homogene, danske folk modsiges med eksempler om indvandrende svenskere, tyskere, jøder, polakker m.v. Den historiske tilgang giver forståelse for de omhandlede grupper situation og dermed baggrund for de sidste 25 års arbejdsmigration og flygtningetilstrømning, dog uden at bogen trækker disse linier op.

Sten Valling

Eduard van Ermen & Erik van Mingroot: Danmark: og det øvrige Norden i gamle

kort og stik.

Borgen, København 1987. 143 s., ill. 39 cm. DKR 650,-.

Forfatterne til værket oplyser i indledningen bl.a., at deres bog henvender sig til en snæver kreds af specialister og kortsamlere, selv om de håber at kunne føje nye aspekter til et velkendt emne. De henvender sig til et bredere forum i hele Norden, for hvem kartografihistorie indtil nu måske har været ukendt. "Målet er," skriver de, "at vise et repræsentativt udsnit af de vestlige videnskabsmænds og kunstneres forenede anstrengelser i fineste trykgengivelse og i stort format og med udførlig tekst, så emnet kommer til sin fulde ret".

Man må medgive forfatterne, at det er lykkedes dem at leve op til deres ønske om at give nogle eksempler på den vestlige verdens kartografiske formåen og det i den fineste tryksteknik. Reproduktionsmæssigt er dette mål nået. Gengivelsen af illustrationsmaterialet er glimrende; derimod er placeringen af kortene og de ledsagende tekster i forhold til bogens tekstafsnit, som indeholder beskrivelse af naturlandskab, kulturlandskab og politisk-historisk landskab, mærkværdig uoverskuelig.

Efter indledningen følger afsnit med definitioner på korttyper: tekstkort, skematiske kort, topografiske kort, korografiske kort, figurative kort, fortællende kort, tekniske kort, panoramakort og dekorative kort. Derefter følger regionale afsnit vedrørende Danmark, Finland, Norge og Sverige. Hvert land beskrives med hensyn til naturlandskab, kulturlandskab og politisk-historisk landskab. For Danmarks vedkommende får man bl.a. at vide: "Den vigtigste morænebakke er den Midtjyske Højderyg, som skærer sig ned igennem Jylland" og "Alle danske byer blev grundlagt i Middelalderen" – hvad med Esbjerg? De tekniske betegnelser på mange af de ofte meget smukke gengivelser får af og til én til at studse. Således betegnes et udpræget prospekt af Oslo som et dekorativt kort, og et andet eksempel er et eleveret kort over Visby, som benævnes et panoramakort!

Men en smuk bog er det!

Ib Rønne Kejlbø

From Scandinavia to America: proceedings from a conference held at Gl. Holtegaard. Ed. by Steffen Elmer Jørgensen, Lars Scheving, and Niels Peter Stilling. (*Odense University studies in history and social sciences, vol. 103*).

Odense University Press, Odense 1987.

377 s., fig. 23 cm. DKR 195,20.

Bogen er et resultat af en konference, som blev holdt i 1983, og den belyser udvandringen bredt gennem 4 tematiske tilgange: Baggrunden i Danmark, udvandringens trafik, skandinavernes bosætning og assimilation samt nyhedsformidlingen i USA. Levevilkår, den demografiske sammensætning og den geografiske fordeling for udvandrere giver et detaljeret indtryk af de vilkår, som var drivkraften bag og karene for livet i Amerika. Herudover ligger vægten på de kulturelle traditioner, som blev medbragt, og den udviklingsform, de fik i det nye samfund. Bogen er såvel generel som dybtgående i sin tilgang til det overvejende historiske emne.

Sten Valling

INDGÅET TIL REDAKTIONEN

Sven Stigø: Eventyret om kryolit.

Kryolitselskabet Øresund, 1988. 162 s., ill. 24 cm. Pris ikke oplyst.

Gaylon S. Campbell: Soil physics with basic: transport models for soil – plant systems. (Developments in soil science, 14). Elsevier, Amsterdam 1985. XVI, 150 s., fig. 25 cm. USD 41.50.

Stadtklima und Luftreinhalung: ein wissenschaftliches Handbuch für die Praxis in der Umweltplanung. Hrsg. von der VDI-Kommission Reinhaltung der Luft. Springer, Berlin 1988. XV, 426 s., ill. 25 cm. DEM 98,-.

Die Erde: dynamische Entwicklung, menschliche Eingriffe, globale Risiken. K. Germann, G. Warnecke, M. Huch (Hrsg.). Springer, Berlin 1988. X, 220 s., ill. 25 cm. DEM 34,-.

Das alte Hamburg (1500-1848/49): Vergleiche, Beziehungen. Arno Herzig (Hg.). (*Hamburger Beiträge zur Öffentlichen Wissenschaft, 5*). Reimer, Berlin 1989. 285 s., ill. 20 cm. DEM 36,-.

Geotectonic evolution of China. Ren Jishun et al. Springer, Berlin 1987. X, 203 s., & 15 tav. 25 cm. DEM 108,-.

Orbis Geographicus 1988/92. Ed. by Eckart Ehlers in cooperation with the International Geographical Union. 550 s., 23 cm. DEM 108,-.